

HASŁO NARODOWE

Wychodzi w niedzielę rano

Rok III.

Kraków, dnia 29. maja 1927 r.

Nr. 21.

Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, PLAC MATEJKI L. 7, I piętro na prawo

Nasza choroba narodowa.

Gdy Pan Bóg zechce człowieka ukarać, odbierze mu przede wszystkim rozum.

(Stara stwierdzona prawda).

Trudno jest orzec, za czyje błędy, t. j., czy za ojców naszych, czy też nasze, czy ostatnich pokoleń, postanowił Pan Bóg naród nasz ukarać; faktem jest jednak niezaprzeczone, że postanowienie takie powziął i skrupulatnie przeprowadza od pierwszych dni odrodzenia się naszego państwa, czyniąc nam karę tem cięższą, że przypadła na czasy naszej wolności państwowej.

O fakcie tym świadczy cała masa nienormalności w naszym życiu społecznym i narodowym powojennym.

Gdybyśmy fakty te chcieli sądzić według naszych pojęć przedwojennych, gdy uciśniani przez wroga nam rządy zaborcze, byliśmy jeszcze umysłowo zdrowi i braliśmy każdą sprawę normalnie, t. j. z punktu naszych interesów narodowych, jako nam najbliższych i najdroższych, to nie trudno byłoby się nam dziś zorjentować, w czym błądzimy i czem sobie samym szkodzimy. Pan Bóg jednak pokierował większością z nas klepki w głowach i zaprowadził na takie drogi błędnego doktrynerstwa, z których ni jak wybrnąć nie możemy, a coraz głębiej w przepaść fałszywych dogmatów się zapadamy.

Dopomaga tu i spora bardzo doza zdegenerowania się naszego narodu pod wpływem częściowo długotrwałej niewoli, częściowo zaś minionej wojny i niesłychanie ciężkich warunków powojennych.

Jednym z najbardziej charakterystycznych i niebezpiecznych dla bytu naszego i naszej państwowości polskiej objawów zaciemnienia się naszych mózgów narodowych, jest wytworzona (pod wpływem wytrwale i skutecznie prowadzonej akcji ze strony międzynarodowego żydostwa), ideologia pojęć, t. zw. *postępowych*, o charakterze państwa parlamentarnego, jakiem ono być powinno, zatem dającego równe prawa wszystkim zamieszkującym go narodom na zasadach równoprawnych współników tegoż.

Jest to oczywiście *absurd kompletny*, dla każdego zdrowo myślącego człowieka. Przedmiot jednak drwin dla wszystkich t. zw. mniejszości, które (co najdziwniejsza), same stoją niewzruszenie na gruncie swych interesów nacjonalistycznych. W imię których domagają się powyższych równości praw, a nawet przywilejów.

Wobec, jak się rzekło, chorobliwego u bardzo wielu Polaków dzisiejszego stanu mózgów, nie zdolnych myśleć logicznie, należy zastosować *metodę pogładową*, niemal freblówkę, by jakimś cudem do mózgów tych chorych przeniknąć, zatem przytoczyć parę przykładów, dostępnych nawet najciemniejszemu.

Otóż gdy chodzi n. p. o kwestję zupełne-

go równoprawnienia wszystkich narodowości w Polsce zamieszkałych, możemy państwo nasze porównać np. do domu, nad budową którego pracowali głównie nasi przodkowie, a i my sami, walący się po upadku lub zawalony, kosztem trudów i ofiar własnych, ciężko zdobytych, podtrzymali lub z gruzów podźwignęli. Część tego domu zajmował od kilkuset lat jeden lokator, a w następstwie jeszcze kilku się wprowadziło, wszyscy jednak nie z tytułu wolnych mieszkań do wynajęcia, lecz przygarnięcia czasowo przez gościnnych gospodarzy, ludzi, których albo zewsząd wyrzucono, jako szkodników (żydów), albo jako krewnych (litwinów), albo jako intruzów (Niemców), albo wreszcie z litości, jako bezdomnych (Moskali).

Ani jeden z tych lokatorów nigdy nie czuł wdzięczności dla gospodarzy domu, za przytułek, ciepły kąć i dostatnią strawę, przeciwnie, *stale działa na szkodę tego gospodarstwa*, stale podkopując fundamenty pod domem polskim.

Za czasów niewoli, dopóki dom polski był w czasowym władaniu zaborców, zbyt silnych, by można było różnym tym sublokatorom o losach domu tego decydować, lub w jakikolwiek sposób temuż szkodzić, wszyscy siedzieli, jak myszy pod miotłą, i ani się komu śniło wyjeżdżać z jakimikolwiek pretensjami lub żądaniem ex re praw do zamieszkałego prawem kaduka, domostwa; z chwilą jednak odzyskania przez prawowitego właściciela swego domu, cała ta zgraja faktycznych przybłędów rzuciła się zbiorowo, jak stado wilków na barana, z *miljonem żądań przyznania sobie jakichś równych praw i przywilejów w cudzym domu*, na który nigdy ani grosza nie wydała, ani za odzyskanie którego kropli krwi nie przelała.

W warunkach normalnych, t. j. zdolności zdrowego myślenia, nie znalazłoby się w całej Polsce ani jednego Polaka, któryby nie oburzył się na takie zakusy na jego niezaprzeczoną, po przodkach odziedziczoną i własnymi staraniami utrzymaną własność, wyrzuciłby natrętów za bramę swego domostwa i sprawę uznał za załatwioną — uważając słusznie, że żadna Liga Narodów nie ma prawa narzucać mu intruzów w jego domu, godzących na jego własność i nawet życie, inaczej jednak jest u nas — mamy bowiem niestety dość dużo zaciemnionych umysłowo, którzy nie tylko nie oburzają się na wraże zakusy różnych przybłędów, lecz sami im dopomagają do zawładnięcia ich własnością, przyznając im równe ze sobą prawa do ich domów, pomimo, iż *niejednokrotnie złapali ich na gorącym uczynku podpalania domu lub podkopywania tegoż, by się rychlej zawalił*.

W świecie zwierzęcym, nie obdarzonym zdolnością filozofowania, a kierującym się instynktem swej rasowości — pies, kot, wilk, lew i każde inne zwierzę trzyma stale solidarnie ze swemi, walcząc wspólnie

o swą całość i o całość swego legowiska, lub rodziny, co zresztą jest cechą również każdego zdrowego narodu; my jedni, niestety, jednak pod wpływem chorych mózgów, łączymy się z każdym pierwszym lepszym *jaunym nawet wrogiem naszego narodu*, w obronie stokroć więcej jego interesów, niż naszych własnych, w imię Chrystusowej zasady, uważania tych wrogów za bliźniego swego, gdy np. *żydostwo według swego talmudu, nas chrześcijan, nawet za ludzi nie uważa*, gdy Litwa nas u siebie gnębi, gdy *Niemcy i gnębią i szykują się jawnie do odebrania nam naszych ziem i unicestwienia nas jako narodu i państwa*, gdy Moskale korzystający z gościnności naszej, uprawiają swą wrogą dla nas politykę i siedzą u nas, przyczajeni do czasu odzyskania możliwości pokazania swych pazurów drapieżcy, gdy otoczeni jesteśmy ze wszystkich stron *tylko wrogami* i przeładowani tymiż wewnątrz naszego kraju.

Na co liczą ci ślepcy zaciętrzewieni w swych sympatjach do wszystkich mniejszości, na jaką z ich strony wdzięczność, gdy za to wszystko co im Polska świadczy.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Pr. II. 81/27.

2

Sąd Okręgowy Karny, jako prasowy w Krakowie orzekł na wniosek Prokuratury po myśli § 493 pk.:

1. Treść artykułu zamieszczonego na stronie 3 w N-rze 20 perjodycznego czasopisma drukowanego „Hasło Narodowe” z daty Kraków, 22 maja 1927 roku pod napisem: „Parę uwag pod adresem D-cy Korpusu p. gen. Wróblewskiego” od słów: „a) czy wiadomym jest” do słów: „została zatuszowana” zawiera znamiona wyst. z § 488, 491 u. k. art. V, ust. z 17/12 1862 Ll. 8, Dz. pp. ex 1863.

2. Zakazuje się dalszego rozszerzenia skonfiskowanej treści powyższego artykułu:

3. Zakaz ten ma być ogłoszony w Dzienniku Urzędowym i w przepisanej formie i w najbliższym numerze czasopisma.

a l b o w i e m

w zacytowanym ustępie tego artykułu autor obwinia w prasie wojskowej odnośnie do jego czynności zawodowych o czyn hańbiący i niemoralny, który jest zdolny poniżyć go w opinii publicznej, oraz bez przytoczenia pewnych faktów zarzuca mu pogardliwe przymioty i takiż sposób myślenia.

Stanowi to wyst. z § 488, 491 u. k. i art. V, ustawy z 17/12 1863 Ll. 8, Dz. pp. ex 1863.

Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Hasło Narodowe”, aby tę uchwałę w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20 ust. pras. bezpłatnie zamieściła.

Sąd okręgowy karny, jako prasowy Senat II.

W Krakowie, dnia 21 maja 1927 r.

Podpis nieczytelny

swobodę wyznawania wiary, używania języka ojczystego, przyjmowania udziału w rządzeniu państwem, dorabianiu się fortun etc., *stale nas darzą zdradą na każdym kroku*, czy sądzą, że choć im osobiście będzie kiedyś u tych wrogów naszego narodu lepiej, niż wśród własnego i na własnym gospodarstwie: jakże strasznie mają mózgi zaciemnione, jakże są ślepi na wszystko złe, co od tych mniejszości pochodzi, jakże ciężką jest zaiste kara Boża na naród nasz zesłana, jakąż ciężką odpowiedzialność ponieść będzie musiało dzisiejsze nasze pokolenie przed naszymi następcami, którzy trzeźwiej już nas osądzą.

Grubą odpowiedzialność w pierwszym rządzie poniosą ci wszyscy, którzy od początku naszego uniezależnienia się państwowego, nie tylko nie w kierunku podtrzymania zdrowego sposobu myślenia nie czynili i nie czynią, lecz przeciwnie, chorobie tej sprzyjają, głosząc „urbi et orbi“ o narodowościowym charakterze naszego państwa, pomimo, iż jest ono i z tradycji i z ducha, i ze znacznej większości ludności polskiej — *państwem narodowym polskim*.

Gdybyśmy, jak dawniej Moskale lub Niemcy, którzy również mieli u siebie dość różnych obcych narodowości, uważali wszyscy solidarnie nasze państwo za narodowe i mocno przy tem przekonaniu stali, nikomu z mniejszości nigdy by nawet do głowy nie przyszło, sprawy tej kwestjonować, jak nie kwestjonowali nigdy ani w Rosji ani w Niemczech, ani nawet w naro-

dowościowym państwie austriackim; my sami naszą słabością, bezsensowną nadtolerancją, *zamykaniem oczu na okęję wrogą wszystkich mniejszości, ośmieliliśmy je i rozszuchwalili*, oraz wprowadzili w stan bezczelności stawiania coraz nowych i coraz dalej idących żądań praw i przywilejów.

Zastraszający stan zażydzenia wszystkich pól naszej pracy społecznej i gospodarczej, nie naszym zacemnionym mózgownicom nie mówi, choć w wielu gałęziach pracy tej, *zażydzenie dosięgło już 90 proc.*, czyli wkrótce zupełnie nas, suwerenów państwa, wyżeni, pozostawiając posady „lokajów“ u mniejszości narodowej, jak dziś już służy nasz naród u nich za stróżów, lokajów, służących, niańki, pomywaczki, mamki etc., etc., inteligencja zaś w ich bankach, sklepach, kinach, redakcjach, fabrykach etc., etc.

Jedyną pociechą w naszym nieszczęściu jakie spodobało się Panu Bogu na naród nasz zesłać, jest pewność, że kara ta, acz bardzo ciężka, wieczną tu na ziemi być nie może, że musi przyjść czas zdjecia z oczu naszych bielma, a wtedy potężny nasz duch narodowy, zbudzony ze snu letargicznego, z bezwładu cielesnego, z apatii, ciężającej na nas wciąż jeszcze z czasów niewoli, jednym silnym wstrząśnięciem, jednym od ucha zamachem zrzuci z narodu *naszego wszystko, co mu ręce i nogi wiązało i dech zapierało*. Moment ten przyjść musi, i żadna Liga Narodów ani Rada Ambasadorów nie na obronę tych pasożytów nie wskóra. *Stary Sokół*.

Przemysł tytoniu z Niemiec do Polski rozwija się doskonale, dzięki silnemu... zaangażowaniu się w tym „handlu“ żydami..

Ciekawa ilustracja stosunków gospodarczych polsko-niemieckich jest statystyka przemysłu tytoniowego z Niemiec do Polski w okresie od 1 kwietnia 1925 r. — do 31 marca 1926 r. — Ogłoszona została w numerze 48 czasopisma fachowego „Süddeutsche Tabakzeitung“ z 21 kwietnia b. r., oparta zaś jest na *oficjalnej statystyce celnej Rzeszy Niemiec*, która przemysł tytoniu do Polski uważa widocznie za normalny eksport.

Wywóz tytoniu z Niemiec do Polski wynosi 376.000 kg., w czem 6.500 kg. surowca, 16.900 kg. cygar, 11.000 kg. papierosów, 12.000 kg. tytoniu krajowego i 329.800 kg. „bearbeitete Tabakblätter“ (t. zw. presówka) i odpadków tytoniowych. Ponieważ legalny przywóz cygar z Niemiec do Polski wyniósł w tym okresie 12.100 kg., nad-

to zaś wykazana ilość 6.500 kg. surowca dotyczy zapewne próbek surowca, nadesłanych do Polski przez firmy zagraniczne z ich składów, znajdujących się w Niemczech, przeto na tytoni przemysłowy wypadła 357.700 kg. Nadto osobno wykazano wywóz do Gdańska w ilości 46.900 kg., głównie cygar.

A teraz musimy zadać sobie jeszcze pytanie: Kto przemycza tytoni z Niemiec do Polski?

Odpowiedź nasza trudna nie będzie, zna ją najmniejsze dziecko w Polsce: — *żydzi!*

Fakt jest, z żydów rekrutuje się poważna większość przemycająca *nielegalnie tytoni do Polski*, a tem samem *okradająca Skarb Państwa na grube pieniądze*...

KLEMENS JUNOSZA

30

Czarne błoto.

PAJĄTKI WIEJSKIE.

Powieść.

— Chcę, bo biore pieniądze.

— Ja też chcę brać pieniądze.

— Panie Walenty, nie bałamućmy prosił Jukiel — to jest jarmark, mamy jeszcze dużo interesów do zrobienia.

Po krótkim targu, żydek jako człowiek miękiego serca, dał się przekonać, że za napisanie rewersu żąda trochę zadrogo i przestał na dwudziestu groszach, które mu Walenty zaraz po skutecznym czynności doręczył. Następnie skrypt podpisał, pieniądze do kieszeni zgarnął i spokojny, że już będzie miał o czem z sąsiadem taniec rozpocząć, udał się na miasto, aby sprawunki załatwić.

Gdy Waszązek robił tranzakcje finansowe pod „Łabędziem“, sąsiad jego i przeciwnik zarazem, uczynił to samo pod „Kogutem“. Tak więc obadwaj byli przygotowani do

niekrwawej przed krótkimi sądownymi rozprawami.

Dodawało im to animuszu i fantazji nadzwyczajnej. Myny mieli zawadjackie, czapki zbakierowane, chód wpradzie niepewny, ale nadzwyczaj śmiały. Ludzie ustępowali im z drogi.

W trzecim oddziale wielkiej polikliniki pod „Zielonym łabędziem“ operowano chłopów. Krzyk tam był ogromny, rejwach nadzwyczajny.

Chłop w normalnych warunkach mówi głośno, a gdy wypije parę półkwatek, krzyczy; delikatny człowiek jeżeli chce chłopka przekonać i wpakować mu w twardą mózgowicę pewnik, że dwa i dwa jest cztery, musi krzyczeć jeszcze głośniej, że zaś w szynkowni znajdowało się współcześnie ze czterdziestu chłopów, że dwadzieścia bab i kilkunastu delikatnych ludzi, więc łatwo sobie wyobrazić, że panował tam pewien szmer czysto jarmarczny. Nawet Mojsie Fisch, który sam nieraz mówił że niezmiernie lubi ten rodzaj muzyki

Co dał żydom przewrót majowy?

Charakterystyczna opinia prezesa Koła żydowskiego Harglassa o obecnym rządzie.

W żydowskim „Naszym Przeglądzie“ znajdujemy ciekawy i niezmiernie charakterystyczny wywiad z prezesem Koła żydowskiego Harglassem na aktualny temat: „Co dał żydom przewrót majowy?“

— Przewrót majowy — pos. Harglas — nie wprowadził, jak dotychczas, zmiany w konkretnej polityce narodowościowej, lecz spowodował zmianę w nastrojach sfer rządowych.

Podczas, gdy poprzednie rządy miały wyraźną tendencję eksterminacyjną wobec żydów a w stosunku do innych mniejszości narodowych dążyły do przymusowej asymilacji i miały wole wprowadzenia w czyn tego programu, rządy pomajowe mają wprowadzić silne tendencje asymilacyjne względem wszystkich mniejszości, lecz nie uprawiają polityki eksterminacyjnej wobec żydów, ani przymusowej asymilacji. Niestety, rząd pomajowy nie ma woli dania nastrojom zewnętrznego wyrazu w postaci odpowiednich ustaw.

Jeżeli chodzi o żydów, to rząd nie wydał ani jednej ustawy, regulującej ich położenie w sensie dodatnim, uchylającej choćby ustawy krzywdzące żydów.

Rząd nie wyszedł jeszcze ze stadium deklaracji, badań i przygotowań. I trzeba ze smutkiem podkreślić, że nawet tam, gdzie rząd miał ustawową możliwość niezrealizowania pewnych zarządzeń antyżydowskich, nie skorzystał z tego prawa (ustawa o rewizji koncesji).

Ma się wrażenie, że rząd obawia się złać sprawę żydowską w sensie dodatnim, aby nie dać przeciwnikom z prawicy łatwego hasła demagogicznego „przeciw rządowi“.

Słyszysz się zdania, że rząd czeka, aż się mocno ugruntuje i że wówczas dopiero przystąpi do pracy. Ale, jeżeli ugruntowanie rządu będzie zawsze zależało od robitki tego, czego żąda prawica, to rząd nigdy nie wyjdzie ze stadium ugruntowywania się, a stanie się *inimovoli wykonawcą życzeń i programu prawicy*. Podszepotom prawicy uległ rząd, aresztując postów białoruskich.

— Należy przyznać, że administracja daje mniej powodów do skarg. Mniej jest szykan, mniej nadużyć z chęci zysku. — W dziedzinie finansowej niema poprzednich rażących praktyk i w sprawach podatkowych łatwiej jest rozmówić się z tym rządem, co jednak, niestety, nie zmniejsza

i nad wszelkie inne go przekłada, od czasu do czasu zatykał uszy i krzywił się z nadmiaru rozkoszy.

Piękny organ głosu miał Michał Rokita, jeszcze piękniejszy Bartłomiej Podsiadło, Roch Pierzchała, Filip Jagoda. Głosy tych ludzi były bardzo mocne, jak ich plecy rozrosłe, ręce potężne, mięśnie żelazne.

Wszystko na świecie musi mieć swój koniec, więc też i jarmark się skończył.

Jak rano szeregi fur pięły się różnymi drózkami na wzgórze czarnobłockie, tak o zachodzie słońca, znowuż temi samymi drózkami, staczały się na dół, każda jakąś cząstkę z siebie w Czarnobłocie zostawiła.

W miasteczku gwar się uciszał, natomiast na drogach było głośno. Niejeden wieśniak podochoćwszy sobie, śpiewał na cały głos, inni rozmawiali.

O północy, a nawet jeszcze po północy, słychać było turkot wozów i głosy zapóźnionych jarmarkowiczów, jakby na stwierdzenie tej wielkiej prawdy, że droga na jar-

ciężaru podatkowego, spadającego w łacie części na ludność żydowską.

— Jak oceniło Koło żydowskie politykę rządu?

— Przeżyliśmy rok wyczekiwania, z mniej lub więcej przychylnym stosunkiem do rządu. Ale, oczywiście nie możemy nadal trwać w pozycji wyczekującej. A czynów rządu nie widzimy.

Jak żydzi demoralizują polskiego robotnika

Wykrycie olbrzymiego żydowskiego składu paserskiego w Warszawie.

Wiadomą poszechnie jest rzeczą, iż z *pośród wyłącznie żydów* rekrutują się u nas liczne zastępy *pasarów*, t. j. handlarzy skradzionymi rzeczami.

Ci to paserzy żydzi wykorzystując nędzę jaka panuje wśród najniższych warstw proletariackich, stają się ich „*złymi duchami*”, namawiając i ucząc kradzieży, by potem skradzione rzeczy kupować — oczywiście za bezcen.

W Warszawie wykryto onegdaj olbrzymi skład paserski (oczywiście żydowski) skradzionego żelaza, miedzi i innych metali.

Oto warszawski urząd śledczy otrzymał wiadomość, że niektóre żydowskie sklepy towarów żelaznych skupują codziennie *setki kilogramów różnych metali, jak miedź, mosiądz i t. d.* tajemniczego pochodzenia.

Najbardziej podejrzanym był sklep *Icka i Lejzora braci Kolbe* przy ulicy Targowej 10, albowiem do tego sklepu przychodziło codziennie kilkunastu podejrzanych osobników obladowanych tajemniczymi ciężarami.

Wydelegowano dwóch wywiadowców na Pragę, by zdala obserwowali sklep braci Kolbe. Już pierwsza wyprawa dała nadzwyczajne wyniki. W dwie godziny po przybyciu na punkt obserwacyjny, wywiadowcy zauważyli dwóch osobników, wchodzących do wspomnianego sklepu. Natychmiast podążyli za nimi. Wchodząc do sklepu wywiadowcy zauważyli, że osobnicy ci wydobywają z pod palta przedmioty metalowe, które Kolbe kładzie na wagę. Wywiadowcy przerwali im pracę i zrewidowali przybyszów. Okazało się, że każdy z nich miał na sobie *specjalnie przyrządzony pas*, do którego przymocowane były *haki* na kształt litery „S” na których wisiały przedmioty metalowe. Każdy z nich miał przy sobie szmelcu wagi 15—20 kg. Zapytani, skąd pochodzi szmelc, osobnicy odpowiedzieli, że z centralnych warsztatów kolejowych na Dworcu Wschodnim. W czasie dochodzenia weszło do sklepu jeszcze dwóch osobników. Zatrzymano ich i po zrewidowaniu okazało się, że mieli przy sobie róż-

Tak więc na zakończenie swych niezmiernie charakterystycznych wywodów „grozi” pos. Hartglas rządowi opozycją, gdyby nie spełnił żądań żydowskich!...

Na szczęście, żydzi mogą dalej kiwać palcem w łacie...

wnie po 20 kg. szmelcu. I tak przez godzinę w ręce wywiadowców wpadło 10 osób, z których każda przynosiła do sklepu braci Kolbe po 20 kg. szmelcu.

Natychmiastowe dochodzenie ustaliło, że wszyscy zatrzymani są *robotnikami warsztatów kolejowych* i z tych warsztatów pochodząca przedmioty, które znaleziono przy

nich. Zaaresztowani od dłuższego czasu codzień przy pomocy tych specjalnych pasów, wynosili z warsztatów *setki kilogramów metalu i sprzedawali je braciom Kolbe.*

Zapytany zarząd warsztatów kolejowych nie wiedział nic o systematycznej kradzieży której dokonywano pod jego boki od szeregu miesięcy. Ze zdziwieniem przyjął wiadomość o kradzieży.

Ogółem zaaresztowano 10 złodziei.

Nadto *zaaresztowano braci Kolbe, którzy kupowali skradziony szmelc.*

Według chwilowych obliczeń straty warsztatów kolejowych sięgają *dziesiątków tysięcy złotych*, albowiem nie daje się ustalić dokładnie, jak dawno uprawiany był ten proceder i czy wszyscy złodzieje zostali zaaresztowani.

Oto jak żydzi szerzą demoralizację wśród robotników polskich.

Oto jakich sztuczek i jakich podłych procederów imają się, byle tylko nabici swój wiecznie nienasycony wór Mamony...

Pasarów żydowskich winny sądy nasze ścigać z całą surowością, gdyż oni są *rozsadnikami zła i demoralizacji!*...

Kontrakcja żydów przeciw święceniu niedzieli.

Jak donosiliśmy już obszernie, całe bez wyjątku społeczeństwo polskie wypowiada się przeciwko zamierzonemu pogwałceniu spoczynku niedzielnego, uchwalając odpowiednie rezolucje na wiecach i zebraniach i przysyłając je do rady Ministrów w Warszawie.

I tak ostatnio dwanaście polskich organizacji społecznych, kupieckich i rzemieślniczych *Piotrkowa* wysłało następujący memoriał do Prezydium Rady Ministrów w Warszawie:

Zapoznawszy się z projektem rządowym prawa o handlu w niedzielę i święta, oraz zważwszy:

1) że w *całym cywilizowanym świecie odpoczynek niedzielny jest uznany i szanowany;*

2) że *projekt ten obraża uczucia religijne i narodowe olbrzymiej większości rdzennej ludności Polski;*

3) że *niedopuszczalnym jest, aby interesy mniejszości — w danym wypadku żydów — miały przewagę nad interesami większości — w danym wypadku większości polskiego społeczeństwa;*

4) że *najszerze masy społeczeństwa polskiego przy 46 godzinnym tygodniu pracy i „angielskich” sobotach, już od godziny drugiej po południu mogą załatwić swe po-*

trzeby handlowe w przeddzień świątecznych dni;

5) że do wykupu świadectw handlowych czwartej kategorii mają prawo tylko pracujący osobiście;

6) że *barbarzyństwem obok prawa o 46 godzinnej tygodniowej pracy, byłoby zmuszać chrześcijan w Polsce do konkurowania w świąteczne dni (bez odpoczynku przez cały rok z wypoczętymi — w szabas żydami.*

— Oświadczamy, że rozpatrywany projekt, gdyby miał się stać prawem, byłby ze względów wyżej wyluszczonych *krzywdą i niesprawiedliwością*, z którą musielibyśmy podjąć bezwzględna walkę wszelkimi środkami, mieszczącymi się w ramach praw obywateli państwa polskiego. Domagamy się zatem *bezwzględnego zaniechania całego tego, tak wysoce drażniącego i szkodliwego projektu pogwałcenia odpoczynku świątecznego.*

W Bydgoszczy odbył się imponujący wiec, który powziął uchwałę następującą: „Zebrani, reprezentujący całe kupiectwo, rzemiosło i drobny przemysł, oraz całe społeczeństwo polskie, m. Bydgoszczy, w dniu 29 kwietnia 1927 r., w wielkiej sali Resursy kupieckiej *wzywają rząd, ażeby projekt ten bezwzględnie odrzucił pozostaw-*

mark jest znacznie krótsza, aniżeli droga z jarmarku.

Może komu dziwnym się wyda, ale tak jest, a przyczyny różnicy dwóch zupełnie jednakowych i równych dróg są następujące: Na jarmark chłop jedzie rano, z jarmarku wraca wieczorem; na jarmark jedzie trzeźwy, z jarmarku podcięty; na jarmark spieszy się i nie wstępuje do karczemu przydrożnych, z jarmarku nie ma potrzeby się spieszyć i może wstępować gdzie chce. Nikt mu też nie broni nocować w rowie przydrożnym, lub znaleźć sobie inny na świeżym powietrzu przytułek.

Oto są powody, dla których, wbrew logice, ale zupełnie zgodnie z rzeczywistością, jedna i ta sama droga może być raz dłuższa, raz krótsza.

ROZDZIAŁ VI.

O bydlęciu mądrzem, o dziadzie hardym oraz o dwóch pannach urodziwych. Jeżeli kto wyobraża sobie, że na jarmar-

ku w Czarnemblocie bywają tylko ludzie z tego mizernego świata, który oczami naszymi widzimy, na którym żyjemy i handlujemy, ten jest w błędzie i znajduje się od prawdy tak daleko, jak dajmy na to, miasto Czarnembloto od miejsca, na którym ongi wznosił się gród rozpusty Sodoma.

Ze nietylko zwyczajni ludzie bywają na jarmarkach, o tem dają świadectwo z jednej strony uczeni mężowie, z drugiej zaś nieokrzesani prostacy, co jest wymownym a niezbitym dowodem prawdy.

Można w tym razie powiedzieć, że prawdę, o której mówimy, widzący widzą, a ślepi ją namacali.

Jest niedaleko od Czarnemblota nieduże, ale bardzo słowne miasteczko Kopytków; w niem mieszka pewien mąż sprawiedliwy i uczony, do którego się tysiące ludzi zjeżdża, głośny na dalekie, dalekie okolice — rabi Chaim. On wie dobrze, kto bywa na jarmarkach i jakim towarem handluje.

Gdyby kto miał szczęście być dopuszczono-

nym przed oblicze rabi Chaima i usłyszeć słowa, które niekiedy z ust swoich, niby rajskie ptaki ze złoconej klatki wypuszczają, dowiedziałby się wielu a wielu ciekawych a nieznanych rzeczy:

Usłyszałby, że na tym naszym świecie, to oczywiście rzecz, że bywają i na jarmarkach, bo któby im mógł tej przyjemności zabronić? Ale nie trzeba szukać aż tak wielkiej powagi, jak rabi Chaim z Kopytkowa, gdyż każdy najprostszy żyd wie o tem, że na jarmarkach w Czarnemblocie hywa wielki miłosiernik prorok Elias i w ten lub inny sposób następcza ubogim żydkom sposobność do zarobienia, aby mieli z czego żyć i żywić liczne potomstwo; wie również, że bywają duchy dobre i złe; wie że w bezmyślnych zwierzątkach, w koniach, bydło, w drobiu siedzą duchy zmarłych ludzi, że istnieją one nawet w przedmiotach martwych, jak np. w suchych drzewach i kamieniach przydrożnych.

(C. d. n.)

jąc przy obecnych przepisach ustawowych“.

Rezolucję tę wysłano do Prezydenta Rzeczypospolitej, prezesa Rady Ministrów, ks. prymasa Polski i ministrów: spraw wewnętrznych, przemysłu i handlu, oświaty i wyznań religijnych oraz pracy i opieki społecznej.

Ale i żydzi nie zasypiają gruszek w popiele. Oto bowiem ze strony żydowskiej rozpoczęła się dalsza zorganizowana kontrakcja, która pragnie drogą rezolucji wpłynąć na rząd, by jednak ustawę o spoczynku niedzielnym znowelizował na niekorzyść chrześcijan.

Oto wice-premier p. Bartel otrzymał od Stowarzyszenia kupców żydowskich m. Będzina depezę następującej treści:

Obawy żydowskie.

Rzuci milczy

w sprawie ustawy o spoczynku niedzielnym ...

Żydzi są niezadowoleni. Już, już sądzą, że rząd pozwoli im handlować w niedzielę i święta (w które coprawda i dziś pokatnie handlują), a oto do tej chwili Rząd milczy...

Oto co bowiem czytamy w pismach żydowskich:

Sprawa nowel zacji ustawy o przymusowym spoczynku niedzielnym, względnie przedłużenia godzin w handlu, poczyna

przybierać niepomyślny obrót, dla interesów ludności żydowskiej. Wynika to z informacji, które dochodzą do wiadomości żydowskiej reprezentacji parlamentarnej. Mimo, że do prezjdum Rady Ministrów wpływają codziennie liczne protesty od organizacji żydowskich w całym państwie, rząd nie udziela żadnej konkretnej opinii“.

Biedni pokrzywdzeni żydzi!

przez urzędników stanu cywilnego, sporne kwestje muszą rozstrzygnąć sądy koronne a nieraz nawet i powoływać ekspertów.

Obecnie z inicjatywy wiceprezesa Zarządu Gminy p. Feldsztejna powstała komisja, która ma za zadanie wypracować wszystkie imiona żydowskie w tem brzmieniu, w jakim mają być zapisywane do ksiąg urodzeń lub meldunkowych, a ten wyciąg, przesłany do wszystkich rabinów i urzędów metrykalnych wykaz imion żydowskich, który będzie w państwie obowiązujący i raz położy kres tym anomaljom, jakie u nas dotychczas panują.

Sprawa imion żydowskich była już nieraz tematem rozważań uczonych i zainteresowanych urzędów, żydzi bowiem nie mają stałego i ściśle przez rytuał określonego wykazu imion. W pierwszym rządzie spotykamy się ze spornymi zapatrywaniami w szkole początkowej i przy zapisach dzieci do szkół. Wyciągi i zaświadczenia rządów domu, które w wielu wypadkach zastępować mają i muszą metryki urodzenia, mają imiona żydowskie, jak: Jerzy Stanisław, Apolinary, Waclaw, Mieczysław Tadeusz i t. p., inne znów w brzmieniu zdrobniałem jak: Robuś, Tolek, Lalek, Niniak i t. p., inne znów, „niby“ w brzmieniu żydowskim opiewają: Leibus, Icek, Josek, Moniek, Judek, Szlamek i t. d. — fakże właściwymi imionami żydowskimi nie są.

Z powyższego widzimy, że w tej dziedzinie są poważne błędy, które bezwarunkowo muszą być uregulowane, gdyż ponijając niewłaściwości, powodują te omyłki (świadome lub nieświadome) nieobliczalnie nieraz straty a nawet nieprzyjemności, n. p. kiedy w sprawach spadkowych ma się rozstrzygnąć, czy „Jerzy“ jest identycznym z „Jehudą“ — „Apolinary“ z „Abramem“ — „Władysław“ z „Wolfem“ i t. p., albo kiedy niejakiś „Szulim“ z metryki urodzenia, wykazuje się najrozmaitszymi dokumentami na imię „Stanisław“ albo jakiś „Nuchim“ wykazuje świadectwa na imię „Nikodem“ etc. Jeśli dodamy do tego nieuregulowaną u nas sprawę nazwisk u żydów, to mamy przed sobą kompletny chaos. — Jeszcze w kraju możemy się „tłumaczyć“, — ale jak się tłumaczyć zagranicą, że Bolesław Ajzensztain jest identycznym z „Boruchem lub Berlem Eisensteinem“? — Takich przykładów można setki podawać.

Najpierw musi być zalatwiona sprawa imion, do nazwisk jeszcze wrócimy.

Imiona u żydów są bardzo różnorodne, jak u żadnego innego narodu a to z powodu czterotysięcznej wędrówki po całej kuli ziemskiej. Żydzi prócz imion biblijnych przyjęli wiele od narodów, z którymi żyli i z którymi społecznie lub politycznie są zasymilowani. W starożytności w okresie helenizmu żydzi naprzykład przyjęli imię greckie „Aleksander“ (nie „Sender“), a w Rzymie mieli imiona rzymskie. W Niemczech przyjęli żydzi imiona: „Wolf“, „Ber“ (Baer) „Leib“ (od Löwe) a

Koniec autonomji żydowskiej na Litwie.

Rząd litewski ogłosił rozporządzenie, na mocy którego dnia 27 czerwca b. r. odbędą się w całej Litwie wybory starszych synagogałnych w poszczególnych synagogach i bóżnicach. Rozporządzenie to powołuje się na stare przepisy carskie, na mocy których nie uznawano gmin żydowskich.

Jednocześnie rząd litewski rozwiązał wszystkie gminy żydowskie w kraju, pozbawiając je dotychczasowych funkcji prawnych.

W ten sposób zostały już zniesione ostatnie ślady autonomji żydowskiej na Litwie.

Icek, Icele, Icie, Icze, Icel..

Kiedy nareszcie Szlome przestanie nazywać się Stanisławem a Nuchim Nikodemem?

Sprawa imion żydowskich.

W żydowskim „Naszym Przeglądzie“ ukazał się ciekawy artykuł o sprawie imion żydowskich w Polsce. Artykuł, jako niezwykle aktualny i z którym zgadzamy się w zupełności, przytaczamy poniżej.

Sprawę doniosłego znaczenia ma Zarząd gminy żydowskiej w Warszawie uregulować, ma bowiem przeprowadzić zupełną reorganizację przy zapisywaniu imion dzie-

ci żydowskich do ksiąg urodzeń, prowadzonych przez rabinów okręg. i meldunkowych, prowadzonych przez rządów i administratorów domów. Okazało się bowiem, że specjalnie ostatnimi czasy zapisywane są imiona nowonarodzonych dzieci w niewłaściwym brzmieniu i powstałe stąd, czy to z winy osób zeznających, czy wskutek nienależytego zrozumienia ich

trąba wynoś głos swój, a opowiadaj ludowi memu złość ich, a domowi Jakóbowemu grzechy ich“. (IS 58.1). Naród żydowski o dobrodziejstwach pamiętać nie umie i na uczucie prostej wdzięczności się nie zdobydzie, lecz przeciwnie odplaci czarną niewdzięcznością. Gdy się atoli — słusznie czy niesłusznie — uważa za pokrzywdzonego, to wtenczas umie pamiętać i mściwie dochodzić swoich pretensji — prawdziwych czy urojonych, a w zemście przekracza wszelkie granice. Trudno sobie przedstawić, żeby który inny naród otrzymał tyle cudownych dobrodziejstw od Pana Boga, ile ich otrzymywali Żydzi; a jeszcze trudniej wyobrazić sobie możliwość narodu niewdzięczniejszego, zatwardzialszego i bezczelniejszego niż naród żydowski — względem swego największego dobroczyńcy — Boga. Już Mojżesz uzala się na niewdzięczność Izraelitów, zanim weszli do Ziemi Obiecanej. —

KS. ANTONI SOBCZYŃSKI.

poseł ziemi kieleckiej.

9

Ujemne strony duszy żydowskiej w świetle Pisma świętego Starego i Nowego Zakonu.

Krzywoprzysięstwo, bluźnierstwo zarzuca Pan Bóg narodowi Izraela u Izajasza i Jeremjasza. „Czemuż się tedy odwrócił ten lud w Jeruzalem odwróceniem spornem? Chwycili się kłamstwa, a nie chcieli się nawrócić“. (JER 8. 5). „Strzała raniąca język ich, zdradę mówił: usta swemi pokój z przyjaciелеm mówi, a potajemnie zakłada nań sidła. A więc dlatego nie nawiedzę, mówi Pan? albo nad takim narodem nie pomści się dusza moja?“ (JER 9.8). „Obieście drogi Jeruzalem, a patrzcie i przypatrujcie się, i szukajcie po ulicach jego, jeśli najdziecie męża czyniącego sąd, i szukającego prawdy, a będę mu miłościw. A choćby też rzekli Żywie Pan, kłamliwie przysięgać będą“.

(JER 5. 1—2). „Słuchajcie tego domie Jakóbów, którzy się nazywacie imieniem Izraelowem, i wysłicie z wód Judzkich, którzy przysięgacie przez imię Pańskie, a Boga izraelskiego wspominiacie nie w prawdzie, ani w sprawiedliwości“. (IS 48. 1). „Poznał wół pana swego, i osioł żłób pana swego: a Izrael mię nie poznał, a lud mój nie rozumiał. Biada narodowi grzesznemu, ludowi nieprawościłą obciążonemu, nasieniu zlemu, synom złośliwym: opuścili Pana, bluźnili świętego Izraelowego, odwrócili się wstecz“. (IS 1. 3—4).

Wzniosem doprawdy było powołanie wybranego narodu Izraelskiego, a naród Izraelski zmarnował nieomal wszystkie łaski Boże. „Bo głupi lud mój nie poznał mię: synowie niemądry są, a nierozumni: mądrzy są, aby złe czynili, ale dobrze czynić nie umieli“. (JER 4. 22). Pan Bóg nie szczędził upomnień przez proroków, którym polecał nie ustawać w nawracaniu opornych i występnych. „Wołaj, nie przestawaj, jako

Dla Czytelników „Hasła Narodowego”

Zamówiliśmy kilka tysięcy broszur, które są już gotowe, mianowicie „Mędracy Sjonu” i „Pajaki” i sprzedawać będziemy po cenie własnych kosztów.

Cena „Mędraków Sjonu” 70 gr., broszura o 135 stronach, „Pajaki” 60 gr. dwa tomy, razem 270 stron, bez przesyłki.

Zaznaczamy, że „Pajaki” oraz „Mędracy Sjonu” wszędzie kosztują o 100 proc. drożej. Na koszt przesyłki załączyć znaczek pocztowy za 30 groszy.

Administracja „Hasła Narodowego”.

szenia stoi O. Artur Day T. J., którego żydzi kochają jak ojca i nazywają „rabbi”.

Świeccy speakerzy, t. j. mówcy popularni udają się do londyńskiego getta, gdzie przez rok cały *trzy razy w tygodniu wygłaszają nauki pod golem niebem.*

Zaznaczyć należy, że tamtejsi żydzi chętnie słuchają tych nauk i do apostołów katolicyzmu odnoszą się bez uprzedzeń i bez niechęci.

Jak tałmudziści szerzą oświatę.

Jerozolimscy rabini Sonnenfeld, Klackin i inni członkowie krańcowo ortodoksyjnego stronnictwa żydowskiego wydali odezwę w której *zabraniają żydom uczęszczać do jerozolimskiej biblioteki narodowej, ponieważ znajdują się tam wiele książek „hereetyckich”*

Oto jest dowód kultury tałmudystycznej.

Numerus clausus w adwokatrze

ale na Węgrzech.

Na zebraniu stronnictwa rządowego w Budapeszcie, odpowiadając na liczne zapytania w sprawie ostrego protestu izby adwokackiej przeciwko projektowi zastosowania numerus clausus w adwokatrze, minister sprawiedliwości Teschy, zagroził izbie adwokackiej represjami i karami, jeśli będzie usiłowała wtrącać się do spraw politycznych.

Odpowiadając na zarzut deputowanego Baracza, który stwierdza, że większość izby adwokackiej jest stanowczo przeciwna wprowadzeniu numerus clausus, minister oświadczył, że *rząd węgierski wprowadza numerus clausus w interesie stanu adwokackiego i nie ma w tym żadnych ubocznych intencji politycznych.*

JUDAICA.

PROCES ŻYDOWSKIEGO KRÓLA ŻELAZA ST. ZJEDNOCZONYCH. Były emigrant rosyjski Samuel Rubel, który dorobił w St. Zjednoczonych olbrzymiego majątku i stoi obecnie na czele wielkiego trustu żelaznego i węglowego, został zaskarżony do sądu za gnębienie swoich konkurentów przemysłowych różnymi środkami. — Proces Rubela wywołał w New Jorku duże zaineresowanie.

O ŻYDOWSKIE OGŁOSZENIA NA MIEJSKICH KIOSKACH REKLAMOWYCH. Poseł Hartglas interwenjował w ministerstwie spraw wewnętrznych w sprawie żydowskich ogłoszeń na miejskich kioskach reklamowych w Warszawie. Ministerstwo nadesłało odpowiedź, iż nie ma kompetencji uchylić zakaz, wydany przez Magistrat Warszawski.

PRZEKŁĘTE ZŁOTO. Pisma żydowskie donoszą: dwóch żydów rosyjskich, Samuel Rotman i Mordchaj Hercman, którzy przybyli do Ameryki po odbiór spadku w sumie 800.000 dolarów nie wiedzą, gdzie się podziąć. Rosja nie wpuszcza ich z powrotem. W Ameryce nie mogą pozostać dłużej, niż trzy tygodnie. Również do Meksyku, który uznał rząd sowiecki, nie chcą ich wpuścić. Bezdumni bogacze poszukują teraz ojczyzny.

WYKŁADY JUDAISTYCZNE NA UNIWERSYTECIE WIEDENSKIM. Rektorat uniwersytetu wiedeńskiego pozwolił, aby instytut imieniem Majmonidesa urządził cykl wykładów judaistycznych. Jest to pierwszy wypadek, aby w gmachu uniwersyteckim mogły się odbywać wykłady uczonych żydowskich.

60.000 ZŁ. DLA RZEMIEŚLNICÓW ŻYDOWSKICH W ŁODZI. Żydowscy rzemieślnicy m. Łodzi otrzymali 60.000 złotych z funduszu półmilionowego uzyskanego przez Centr. Zw. Rzemieślniczy w Warszawie od P. K. O., jako zasilek dla zrujnowanych warsztatów rzemieślniczych żydowskich. (Nie słyszeliśmy o takich — przyp. zecera).

ŻYDOWSKI BANK EMIGRACYJNY W POLSCE. Niedawno został właśnie założony w Warszawie Żydowski Bank Emigracyjny, który udzielać będzie pożyczek emigrantom żydowskim, niezależnie od kraju, dokąd oni emigrują. Bank ten ułatwi emigrantom również likwidowanie ich przedsiębiorstw. Bankowi życzymy z całego serca powodzenia! Oby udało mu się w jak najkrótszym czasie wyprawić wszystkich żydów z Polski zagranicę i zlikwidować ich przedsiębiorstwa w Polsce. Powodzenia!

PIERWSZA KSIĄŻKA HEBRAJSKA! LACIŃSKIMI CZCIONKAMI. Redaktor Ben Abi wydał w języku hebrajskim życiorys swego ojca Ben-Jehudy. Książka jest drukowana lacińskimi czcionkami. Jest to pierwsza książka hebrajska na świecie drukowana lacińskimi czcionkami

RABINAT PRZEMYSKI RZUCIŁ KLĄTWĘ NA FILM „BEN-HUR”. W pierwszych dniach maja wyświetlały kinoteatry „Reduta” i „Olympia” w Przemyślu film „Ben-Hur”. Przemyski rabinat ogłosił t. zw. „Cheirem” (klątwę) na powyższy film, z powodu, iż bohater tego filmu, książę żydowski Ben-Hur jest „odszczepieńcem” i walczy w obronie Chrystusa. Skutek klątwy był wręcz przeciwny, gdyż publiczność żydowska tłumnie uczęszczała do kinoteatrów, które wyświetlały ten film.

*Żyda kochaj jak bliźniego,
Jak przed złodziejem się strzeż.
Jak od dżumy stróż od niego.
W walce trwaj — w zwycięstwo wierz.
Lecz z daleka, uprzejmego
Uśmiechu nie spędzaj z lic,
I idź ZAWSZE SWÓJ DO SWEGO,
U żyda nie kupuj nic. B. PUSTELNIK*

właściwie w brzmieniu religijnem brzmia „Dow, Zew, Arje, Cwi” i t. d., a w Polsce również przyjęte zostały w polskiem brzmieniu imiona jak: „Złota” (od „Złota”) Czarna, Róża i w i. W Polsce dokonała się także pewna asymilacja imion — otrzymują one końcówkę „ek” np. Moszek, Berek, Icek, Jasek, Szlamek itd. Podobnie jak w Niemczech otrzymują końcówkę niemiecką „el”, np. Josel, Jankiel, Wölfel, Peinwel i t. p.

W życiu domowem, w kole rodzinnem, pomiędzy dobrymi znajomymi przekręcają imiona biblijne w sposób najrozmaitszy i tak: imię „Josel” zamieniają na Jasek, Joske, Josel, Josele i t. d., imię „Izaak” na Icel, Icele, Ice, Icie, Ice, Icel, imię „Jakób” albo „Jakow” na Jankiel, Jankiele, Jencze, Janek, a następnie na Jan, imię „Szlomo” albo „Salomon” na Szlama, Szlamek i t. d., imię „Mosze” albo „Mojżesz” na Mosek, Moniek i t. p.

Zapisywanie imion żydowskich do ksiąg stanu cywilnego w postaci zdrobniałej albo skróconej pochodzi stąd, że żydzi przywiązywali wagę tylko do akt. sporządzonych wedle rytuału i przepisów własnego wyznania, a lekceważyli zupełnie akta stanu cywilnego, poczytując je za cześć formalność — ponadto i kanceliści w urzędach stanu cywilnego, po największej części nie obeznani z właściwym brzmieniem i pisownią imion żydowskich z powodu braku wykształcenia, a nawet niedbalstwa, byli przyczyną pomyłek, które do dziś nie są naprawiane. Sprawy tego rodzaju opierają się nawet o sądy. I tak istnieją decyzje Sądu Apelacyjnego w Warszawie, uwzględniające podania o sprostowanie imion żydowskich, użytych w formie niemożliwej, na także imiona w brzmieniu biblijnem w języku polskim.

Temi sprawami, które czekają już lata, acale i doniosłego są znaczenia, ma się zająć specjalna komisja, powołana przez Zarząd Gminy żydowskiej w Warszawie.

„Tolerancja” żydowska w praktyce.

Przed sądem przysięgłych w Tarnopolu odbył się niedawno proces żydowskiej rodziny Finków, oskarżonej o *próbę usiłowanego zabójstwa na podłożu religijnem.*

Oskarżeni żydzi napadli nocą na swego brata Wiktora Finka w Sorocku i zranili go nożami. Przyczyną napadu był fakt, że Wiktor *przechrzczył się, i przyjął religię grecko-katolicką.* Krewni, przechrzty uważali to za „hańbę” dla całej rodziny i chcieli przez pobicie Wiktora zmyć tę hańbę. Sąd skazał ich na trzy tygodnie aresztu. Oto próbka „tolerancji” żydowskiej.

Złata Rubin skarży rabina Spire o bigamię.

Żydowska agencja telegraficzna donosi z Nowego Jorku: Bohaterka procesu przemyskiego p. Złata Rubin przybyła do Nowego Jorku.

W rozmowie z przedstawicielami prasy p. Złata Rubin oświadczyła, że jest *zdecydowana wytoczyć cadykowi z Radydna proces o bigamię.* W tym celu ma ona się zwrócić o pomoc do konsula polskiego w Nowym Jorku, do którego otrzymała podobno list polecający od sądu przemyskiego.

Propaganda katolicyzmu wśród żydów.

W Anglii istnieje specjalne stowarzyszenie katolików, nazwane „Catholic Guild of Israel”, mające na celu *propagandę katolicyzmu wśród żydów.* Na czele stowarzy-

Czem będą nasze dzieci?

(Rady przy wyborze zawodu)

Zbliża się koniec roku szkolnego. Trzeba będzie chłopca posłać gdzieś w naukę, bo nie wszyscy rodzice znajdują się w tem szczęśliwym położeniu, że syn, odziedziczony po ojcu rolę i w domu pozostanie! Rok-rocznie, dziesiątki tysięcy chłopców i dziewcząt po ukończeniu szkoły, opuszcza wieś, i idzie do miasta, szukać zarobku, lub nauki! Idą do pracowni rzemieślniczych, aby wyuczyć się rzemiosła, wstępują do handlu, aby być kupcami, a część idzie na dalsze studia do szkół wyższych.

Jaki zawód dla dziecka wybrać? Oto jedno z najważniejszych pytań, jakie rodzicom stawia obowiązek. Chwila ta, rozstrzyga o szczęściu dziecka, lub jego nieszczęściu!

Podawać będziemy wiadomości o zawodach, specjalnych dla chłopców i dziewcząt.

Spółczesność nasze w Wielkopolsce, na Pomorzu i Śląsku jest w tem szczęśliwym położeniu, że może dzieci posyłać na naukę, do polskich kupców i rzemieślników, którzy dzieciom naszym, chleb w ręce dadzą! Gorzej w innych dzielnicach. — Tam *kupcem bez wyjątku jest żyd, i w znacznej części żyd rzemieślnikiem!* Żyd przyjmuje na naukę, tylko żyda, bo nie chce sobie wytwarzać polskiej i katolickiej konkurencji! Straszny popełniamy bowiem błąd, że to, że nasze matki i żony, kupowały u żydów i nie mają teraz komu oddać dziecka na naukę. Mści się to na nich, że nie wiedziały jak ważnym dla rodziców polskich dzieci, jest *istnienie polskiego handlu i przemysłu!* Córka włościańska, musi teraz iść chyba w służbę do żyda, a syn, opuścić kraj rodzinny, i tułać się po obczyźnie, gdzie coraz mniej zarobku.

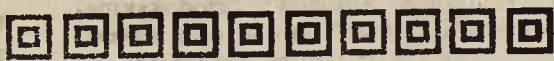
Polki ze wsi chodzą kupować do żydów, nie wiedząc one, jak ciężko krzywdzą swoje dzieci! W jakiej to pamięci zachowa syn

tułający się na obczyźnie, lub córka, poniewierana u żydów (służące u żydów, bo żydówek-sług nie ma wcale)! Wszakże to *własna matka kupująca u żyda, zrujnowała polskiego kupca i rzemieślnika* i odebrała swojemu dziecku możliwość nauki i zarobkowania, naraziła je, na tułaczkę, nędzę i hańbę. Pamiętajcie włościanki polskie, dokąd wasze dzieci pójdą szukać chleba i nauki?

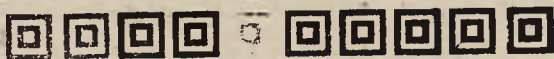
Przy wyborze zawodu powinniśmy pamiętać, że kraj nasz „zbogacą przede wszystkim ci ludzie, którzy pracą swoją coś wytwarzają, że nam najbardziej potrzeba *rękodzielników zdolnych i oświeconych*, którzy przy małym kapitałiku, będą mogli zakładać przedsiębiorstwa, że *brak nam techników-maszynistów!*

Nie jeden rodzic, chociaż ma na to, żeby syn jeden mógł ukończyć wyższe szkoły, lepiej uczyni, gdy dla dziecka wybierze *praktyczny zawód!* Wszak w miastach, kamienice mają przeważnie piekarze, rzeźnicy, handlarze i kupcy, a nie ma ich ani profesor, ani redaktor! Właściciel większego przedsiębiorstwa, kupiec, rękodzielnik, może dać chleb licznym swoim rodakom, może setki ich zatrzymać w kraju, to mu najwięcej przyniesie uznania i najwięcej *błogosławieństwa Bożego*, na Polskę sprowadzi, bo gdzie dobrobyt, tam mniej kradną, a gdzie nędza, tam dużo złego!

Dobry wybór zawodu jest rzeczą niezmiernie ważną.

Rozszerzajcie „Hasło Narodowe”.

Co się dzieje w całej Polsce

Raj żydowski.

MAKÓW.

Napiętnowania godnym jest lekceważenie obowiązującej ustawy o spoczynku niedzielnym w Makowie. Przez całą niedzielę sklepy żydowskie otwarte i wszystko sprzedają pod pretekstem cukierków, bułek, ciastek. Być może dlatego, że żydzi są pewni siebie, gdyż większość urzędniczej klasy i Policji P. u żydów w towary się zaoparuje. Istnieje nawet jeden żyd naprzeciw magistratu, kóry przez całą niedzielę do późna w nocy otwarte ma wejście z sieni, a sklep jego tak zwany, mieści się w poko-

ju sypialnym(!) przepierzonym i połączonym z tą sypialnią!

Cóż na to fizykat? Tenże niby kupiec na składzie w sieni ma mąkę w workach, a pieski na nich nogę podnoszą, dlatego mąka ta smaczniejsza — to się nazywa higieną, natomiast sklepy katolickie władze zmusiły do ustawiania skrzyń na mąkę niepraktycznych, bo mąka się psuje, nie mając przewiewu!

Maków, to wzór judeofilstwa; jeszcze tylko żyda na burmistrza! a Palestyna go owa! Mak.

że na Wołyniu rzeka Łan zawiera piasek złotodajny, wyjechała onegdaj komisja naukowa do Łunińca, gdzie zostanie utworzona baza doświadczalna. Na czele komisji, której członkowie przed wyjazdem zostali przepięci przez min. Kwiatkowskiego, stoi prof. uniwer. Morozowski.

„TO, CO ZROBIONO Z PREZ. CYNARSKIM”. Do biura robót kanalizacyjnych w Łodzi, wtargnęli onegdaj dwaj zredukowani robotnicy i dopytując się o inż. Przetalskiego, wygrażali się, iż „muszą z nim zrobić to, co zrobiono z prez. Cynarskim”. — Na alarm urzędników biura przybiegła policja, która obydwóch napastników aresztowała. Znalaziono przy nich długie noże kuchenne.

KOMUNISTYCZNA AGITACJA W WOJSKU. W sądzie wojskowym w Grudziądzu

zapadł onegdaj wyrok w sprawie należenia kilkunastu żołnierzy do komunistycznej partji Zachodniej Białorusi, oraz w sprawie usiłowanej dezercji z wojska. Skazany został jeden szeregowiec na 10 lat więzienia, 7 szeregowców na 6 lat więzienia, oraz 1 szeregowiec na 2 lata więzienia.

NAUKA RELIGII OBOWIĄZUJE BEZWZGLĘDNIE. Najwyższy Trybunał Administracyjny ogłosił wyrok, mający znaczenie zasadnicze. Oto Estera Golden-Stróżecka wystąpiła ze skargą przeciwko ministerstwu oświaty, które odmówiło jej wystawienia świadectwa maturalnego, o czem już pisaliśmy w swoim czasie. Odmowę motywowało ministerstwo tem, iż Stróżecka podała się za bezwyznaniową i nie chce składać egzaminu z religji. Najwyższy trybunał skargę Stróżeckiej odrzucił, podnosząc, że obowiązek nauki religji jako przedmiotu wykładowego jest niezbędny dla całości wykształcenia.

16 SAMOBÓJSTW W JEDNYM DNIU. W ubiegły poniedziałek zanotowano w Warszawie 16 zamachów samobójczych.

Kronika.

KARYGODNE ZANIEDBANIE MAGISTRATU. Jeżeli kto ciekawy z mieszkańców Krakowa zobaczyć chce, jak wygląda skrapianie ulic przez organ czyszczenia miasta naszego, niechaj zechce pofatygować się do letniej kawiarni p. Jana Bisanza na plantach między ulicą Wiślną a Franciszkańską, a przekona się, jakie istne trąby powietrzne pyłu i kurzu porywa wiatr z obu jezdni i osadza na drzewach, przechoźniach i t. d. Zaznaczyć zaś należy, że ruch na tych ulicach jest duży, zwłaszcza ruch automobilowy, który przyczynia się do powstawania kurzu, magistrat jednak, znajdujący się tuż pod bokiem wymienionej kawiarni bynajmniej o to się nie troszczy, by ulicę skrapiać przynajmniej kilka razy dziennie.

Jak wiadomo, w Polsce umiera przeciętnie 90 procent ludzi na gruźlicę. Kurz i pył unoszący się z ulic naszego miasta jest wymarzoną wylegarnią bakcyli gruźliczych, mimo to jednak nasze władze miejskie i nasi ojcowie miasta tego nie chcą wiedzieć.

Panowie! Czyby nie lepiej było wydzierżawić przede wszystkim skrapianie ulic jakiej prywatnej instytucji, któraby wówczas napewno lepiej tem się zajęła, aniżeli dziś czyni to nasz Przeświety Magistrat?! A może chodzi Wam tak o pielęgnowanie bakcyli gruźliczych, że poświęćcie dla nich wszystko inne!...

Do Odlewni dzwonów

Braci Felczyńskich

w Przemyślu.

Z dwóch dla parafji: piashowskiej dostarczonych dzwonów (294, 5 i 105 kg.) są nie tylko obaj ofiarodawcy, ale i cała parafja najzupetniej zadowoleni. Odlanie dzwonów i dekoracja artystyczna, a głosy majestatyczne. Tony dzwonów z pozostałym starym dzwonem szarmonizowane, tak, iż odgłosy wszystkich razem stanowią, jakoby muzykę.

KS. DOMAGAŁA, proboszcz.

Piaski, p. Bachorce, pod Kruszwicą, 10 maja 1927 roku.

Nie zawiedliście mię W Panowie w oczekiwaniu. Otrzymałem dzwony, jakich pragnąłem, o słicznym, dźwięcznym głosie i o pięknej harmonji; ludziom bardzo się podobają. — Jesteście Panowie godni zaufania i najlepszego polecenia. Przesyłam...

Pierwszą ratę według zobowiązania
KS. JÓZEF KOSIBOWICZ, prob.
w imieniu parafjan.

Sromowce Wyżne (p. Czorsztyn, pow. Nowy Targ), 12 maja 1927.

Z całej Polski.

PRZYSPIESZENIE STABILIZACJI URZĘDNIKÓW. Prezydentum Rady Ministrów rozesało do wszystkich ministrów okólnik, w sprawie przyspieszenia stabilizacji urzędników. Okólnik stwierdza przytem, że wykazy urzędników zakwalifikowanych do stabilizacji napływają w małej ilości i w znacznych odstępach czasu. Takie tempo pracy wywołuje zaniepokojenie wśród urzędników, co znalazło wyraz w uchwałach zjazdu urzędniczego. Okólnik podkreśla z naciskiem konieczność przyspieszenia akcji stabilizacyjnej urzędników, według zasad uchwalonych przez R. Min. 10. 10. 1926.

WYPRAWA PO ZŁOTE RUNO NA POPOLESIU. W związku z wiadomościami,

List do Redakcji.

Szanowna Redakcja „Hasła Narodowego“
w Krakowie.

Jestem pilnym czytelnikiem i zwolennikiem idei „Hasła Narodowego“, a jako taki sądzę, że Szanowna Redakcja nie odmówi mi miejsca na artykuł w sprawach bieżących bardzo żywo, a poruszonych w N-rach 18 i 19 Szanownego pisma, a mianowicie: Artykuł w „Hasle Narodowym“ z dnia 15 b. m. Nr. 19 pod nagłówkiem „Kto pomaga żydom do panoszenia się“ i drugi artykuł „Ciemnota ludu jest przyjaciółką żydów“ nasuwać musi każdemu trzeźwo myślącemu pewne refleksje w porównaniu do artykułu również w „Hasle Narodowym“ Nr. 18 z dnia 8 b. m. pod tytułem „Aptekarstwo opanowane przez żydów“.

W obydwóch artykułach w „Hasle Narodowym“ Nr. 19 zarzuca się ludowi wiejskiemu i kupcowi judofilstwo. Z tem zgoda, ale cóż powiedzieć na artykuł zaraz w poprzednim N-rze 18-tym „Aptekarstwo opanowane przez żydów“? Gdzie między innymi powiedziano:

„Czyż nie czas, aby oddział Farm. U. J. w Krakowie przestał być konkurentem oddziału uniwersytetu żydowskiego w Jeruzolimie? Te 70 procent corocznie otrzymywanych dyplomów żydowskich to chyba rekord polskiej gościnności, jeśli ni ślamazarności.“

Odrzuca się z początkiem roku szkolnego podania polskie z powodu braku miejsca w pracowniach chemicznych, ale dla żydów miejsca się znajdują w ciągu i z końcem roku“.

Kto więcej przyczynia się do zazydzenia Polski? Czy ten chłop, który omija sklepy katolickie, a szuka żydowskich, lub ten kupiec, o którym mowa w dotyczącym artykule, że w Przemyślu, mając czysto polską klientelę, oddał roboty przy odnowieniu swojej wystawy sklepowej żydowskim rzemieślnikom? Czy władze Uniwersyteckie w Krakowie?

Nie staje tu nikt w obronie właścian, którzy niestety bez żyda nie mogą się obejść — ani w obronie owego kupca, co oddał odnowienie swego urządzenia sklepowego rzemieślnikom żydowskim.

Ala jak usprawiedliwić postępowanie władz Uniwersytetu Jag. w Krakowie, a więc najwyższej uczelni w państwie, które przecież powinny stać na straży interesów całego narodu?

Przez takie postępowanie Władza ta staje się najłepszym narzędziem zarządzenia Polski.

Jeszcze przed kilkunastu laty nie było u nas słyhać o żydach aptekarzach, dopiero po powstaniu Państwa Polskiego, kiedy już sami jesteśmy gospodarzami u siebie tak pięknie gospodarzamy, że w niedługim czasie popadniemy w nową, ale jeszcze gorszą niewolę.

Teraz teraz jest podobno w kraju więcej aptek z właścicielami żydami, jak Polakami.

Skąd o pochodzi?

Bez dyplomu na farmaceutę, apteki nikt nie może otworzyć ani prowadzić, więc gdyby tych dyplomów żydowskich nie była taka obfitość a więcej polskich, nie byłoby i tyle aptek żydowskich, a więcej polskich, bo w przytoczonym artykule wyraźnie jest powiedziane, że polskie podania o przyjęcie się odrzuca.

Jest to zarzut uczyniony publicznie władzom uniwersyteckim tak ciężki, że jeżeli ta Władza nie usprawiedliwi się na szpaltach tej samej gazety, to doprawdy przyjdzie zwątpić o wszystkim.

Rece opadają widząc tą straszną przewagę żywiołu żydowskiego, a zwłaszcza te indolencje naszego narodu, co zacząwszy od najniższych warstw aż do najwyższych, który właśnie dobrowolnie w niewolę żydowską.

Oddział Farm. U. J. w Krakowie winien koniecznie zareagować na zarzut przyjmio-

wania żydów na kursa w ciągu i pod koniec roku, bo to już jest zarzut przekupstwa, trudno bowiem uwierzyć, aby oddział Farm. U. J. robił to z sympatji do żydów.
K. S.

Na marginesie.

Dajcie mi kawiarnię bez żydów

Każdy, kto uczęszczał przed paru laty do znanej w całym Krakowie kawiarni Sauera, wolnej od zgiełku i szwargotu żydowskiego z radością powitał otwarcie w tym samym lokalu po paru latach przerwy kawiarni „Ziemiańskiej p. Lipińskiego“.

Zdawało się, że ta kawiarnia wskrzesi piękne tradycje kawiarni Sauera, co zresztą było życzeniem samego właściciela i dlatego też większość katolickiej publiczności z innych kawiarni przeniosła się skwapliwie do tej kawiarni, zwłaszcza, że obsługa okazała się dobrą, zaś podawane pokarmy i napoje dorównywały również potrawom i napojom podwanym w innych kawiarniach.

Niestety, przykry zawód spotkał zwolenników cichych a nie wrzaskliwych kawiarni. Oto parę dni zaledwie wypełniona była ta sympatyczna kawiarnia samą polską publicznością, gdyż wkrótce zaczęły się zjawiać krogulcze nosy i pająkowane nogi.

Żydostwo w całą arogancją nie poprzestaje na tem, że przecież posiada moc kawiarni żydowskich, lecz pcha się z właściwą sobie arogancją między publiczność czysto polską, wśród której nie musi im być przecież swobodnie.

A dziwne się należy p. Lipińskiemu, że się nie zdobył na odwagę i nie da poznać tym panom, czy to wyraźnie, czy do zrozumienia, że nie są gośćmi mile widzianymi. Na takim gościu z pewnością by nikt nie stracił, owszem, zyskałby tylko.

Przecież kawiarnia Sauera przez tyle lat nie miała ani jednego żyda, a prosperowała świetnie. Nie wymaga się od właściciela, aby umieścił na wstępie napis, jaki można widzieć we Frankfurcie, tej kolebce milionerów żydowskich — na najwspanialszej kawiarni: „Den Juden Eintritt verboten“, ale wystarczy mniej uśmiechów, mniej ukłonów i mniej nadszakiwań w stronę tych gości, a z pewnością lokal opuszcza.

Narazie chodzą do tej kawiarni adwokaci żydzi i to bundowcy, socjaliści, sjonisiści i t. p. Ale rychło zobaczymy, jak zacząć chodzić inni z całą gromadą swych rozkosznych żon i córeczek, które tak miła kawiarnia napelnia właściwym sobie wrzaskiem, piskiem i wyzywającą arogancją.

Skoro się zaś to stanie, to nie jeden z tych, którzy opuścili inne kawiarnie jedynie z powodu tych żydów, pomyśli sobie, że zamiast chodzić na piętro i widzieć żydów, to lepiej już nie fatygować się i widzieć ich na parterze i zdarzyć się może, że p. Lipińskiemu zostaną żydzi, a katolicy znikną.

A co będzie, gdy zaczną chodzić rozmaici faktorzy, giełdzarze i przekupnie, chodzący tak rzadko do „milkwy“?

Jak już zrobili wyłom adwokaci, to za nimi pójdą inni. Strach pomyśleć, że nie może być ani jednego lokalu w Krakowie, gdzieby mógł człowiek być wolny od żydów.

O ileż katolicy są wyrozumiali i nie chodzą do takich kawiarni jak Royal i City, lecz zostawiają je wyłącznie żydom. Zatrważającą rzeczą jest to gwałtowne opanowanie ze strony żydów wszystkiego, co chciałoby być tylko polskim. Nie rozumiałą jest apatia i krótkowzroczność odnośnych szerszych sfer.

Tytuł jest ludzi, czy to samotnych czy przemierzonych przez, dla których jedyną rozrywką jest spędzenie paru godzin w ka-

wiarni na czytaniu gazet, lub też cichej rozmowie ze znajomymi. Na razie gazety przeczytać można, i nawet jak dotąd, nie widzimy gazet czysto żydowskich i to wrogich Polsce, ale o poufną rozmowę już jest trudno z powodu wrzasków ze strony tych najwzierniejszych.

Czas by było temu zaradzić!

Bywalec kawiarniany.

Ze swej strony dodać musimy, iż trudno wymagać od p. Lipińskiego, by dał poznać swym klientom żydowskim, iż nie są pożądanymi gośćmi w kawiarni Ziemiańskiej, jeżeli w drugim dniu otwarcia kawiarni, wyraził osobiście wobec inż. T. na sali swe ubolewanie i żal, iż do tej pory nie ma gości... żydowskich... Dziś powinien być z nich zadowolony mimo niezadowolenia klienteli chrześcijańskiej... Życzeniu stało się zadość...
Red.

ADWOKAT

Dr. BOLESŁAW ROZMARYNOWICZ

PRZENIÓSŁ SWĄ KANCELARJĘ
Z MAŁEGO RYNKU I PROWADZI JĄ
W KRAKOWIE

ULICA KANONICZA 11. II. piętro
2028 TELEFON Nr. 2028

REPERTUAR KIN

KINO SZTUKA

Od niedzieli 22 maja 1927 r.

Największa sensacja artystyczna Ernsta
Lubicza w Ameryce.

Paryskie Małżeństwo

Przemna i pikantna komedia erotyczna w 8 akt.
z M. Prewost, M. Blue, C. Baw ponadto kom.

KINO WANDA

Musująca szampańskim humorem farsa
w 14 aktach

Żona od Charlestona

w roli gl. czarująca Ossi Oswalda i najłepszy
komik Zygfryd Arno oraz Lidja Potuchina
ponadto arcywes. farsa Epidemja film, w 2 akt.

KINO REDUTA

Najdoskonalsze arcydzieło wytw. Tok
w Now Jorku

Na torze wyścigowym

Ultrsensacyjny dramat sportowy w 8 aktach
ponadto 3 wspaniałe komedje.

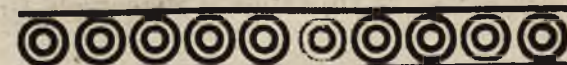
WINA MSZALNE

połączając się łaskawej pamięci **Wielobnego Duchowieństwa**, donosimy
że posiadamy jeszcze duży zapas

wina czysto mszalnego

węgle skiego w bardzo dobrym gatunku. — Na
żądanie mamy też wino włoskie. Wino można
zamawiać w każdej ilości. Ceny bardzo niskie.
Udzielamy kredytu na dogodnych warunkach.
Wszelkich informacji udzielamy listow i t. Ceny do-
chód przeznaczony i st na schronisko brata
Alberta.

Bracia Albertyni
Kraków — Zabłocie Nr. 7.

SANATORJUM

POL. CZERWONEGO KRZYŻA W ZAKOPANEM

Telefony: Zarząd 2, Portjer 7.

Pod kierownictwem Dra med. LUDWIKA FISCHERA.

Otwarty cały rok dla osób wymagających leczenia wzgl. odpoczynku. Ceny wraz z opieką lekarską od 15 zł. Szczegóły w ilustrowanych prospektach, które wysyła na każde żądanie ZARZĄD.

Jedyna najstarsza Polska ODLEWNIA DZWONÓW

Braci FELCZYNSKICH
w Kałuszu, ul. Swecka L. 3.
w Przemyślu ul. Krasieńskiego 73
Małopolska.

Odnaczona złotymi medalami i dyplomami
na wystawach krajowych i zagranicznych

Dostarcza:

Dzwony Kościelne i Szkolne
w dowolnych wielkościach i tonach z najle-
pszego materiału.

Dzwony prknięte przelewa oraz dostraja
pod gwarancją czystej harmonii do dzwo-
nów już istniejących.

CENY NAJNIŻSZE! — SPŁATA TAKŻE RATAMI!

POPEŁ

FABRYKA LIN KONOPNYCH
SZPAGATÓW, PASÓW i TAŚM
TAPICERSKICH

JÓZEFA WAŁKOWINSKIEGO
Fabryka: KRAKÓW-DEBNIKI 16,
Telefon Nr. 3005.

Rozszerzajcie Hasło „Narodowe”.

Instrumenty muzyczne
po cenach fabrycznych Wielki wybór
poleca pracownia

JOZEFA ZAJĄCA

Kraków, ul. Florjańska L. 21. I p.

Kapelusze męskie krajowe i zagraniczne poleca

ANTONI JAROSZ

Kraków, ul. Sławkowska 24. (Dom XX. Emerytów)

ENZYMAŁT

Nowy znakomity preparat słodowy,
używany przez piekarzy jako środek
wzmacniający działalność drożdży
i wpływający dodatnio na jakość
pieczywa.

ENZYMAŁT

przyspiesza proces wypiekania oraz spra-
wia, że pieczywo jest pulchne i przez dłuż-
szy czas utrzymuje się w stanie świeżym
pieczywo przy użyciu

NEZYMAŁTU

jest łatwiej strawne, smaczniejsze i poży-
wniejsze aniżeli zwykle.

Wyrabia

Krakowski Browar Jana Götza,
Kraków, ulica Lubicz l. 17.

Kasetki rzeźbione
od Zł. 2.50

Papiery

w blokach i pudełkach

Michał Słomiany
Kraków, ul. Sławkowska 24.

BROWAR OKOCIMSKI

poleca swoje wyroby:

Marcowe

Eksportowe

Porter.

NAJLEPSZY KONIAK FRANCUSKI

w oryginalnych flaszkach do Polski importowany

I. & F. Martell

Rok założenia 1715.

Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, PLAC MATEJKI L. 7. I. p.

Telefon Nr. 4270 — Konto czekowe 405.585.

Oddziały: LWÓW, Rozwój, ul. Legionów Nr. 3. I. p. w podwórku na prawo
POZNAN, Kirschkowa, ul. Gwarna.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz mm. — Ogłoszenia zwykłe zł. 0.20. Nadesłane zł. 0.40 Dział ekonomiczny i komunikaty
zł. 0.80. I-sza strona i inne tekstowe zł. 0.80 Ogl. świąt. 50 procent droższe. Dla urzęd. państw. emer. robotn. inwal. i posz. pracy rabat.

CENY PRENUMERATY: miesięcznie: 1.35 zł., kwartalnie: 4.— zł. W Ameryce prenumerata roczna 6 dolarów. Ceny zrozumieć
należy wraz z dostawą do domu.

Za Spółkę wydawniczą i redaktor odpowiedzialny JAN KOZICKI.

Drukarnia i Stereotypia Gronusia i Orłowskiego w Krakowie, ul. Stolarska Nr. 6. — Telefon Nr. 1018.